

**REVISTA UNIVERSITARA DE SOCIOLOGIE
REVUE UNIVERSITAIRE DE SOCIOLOGIE
UNIVERSITARY JOURNAL OF SOCIOLOGY**

Anul VII - nr. 2(14)/2010

Editura Universitaria

Editura Beladi

Craiova, 2010

Colegiul de onoare:

- **Cătălin Zamfir** – *Institutul pentru Cercetarea Calității Vieții*, București, membru corespondent al *Academiei Române*
- **Ion Dogaru** - *Universitatea din Craiova*, membru corespondent al *Academiei Române*
- **Albert Ogien** – *Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales*, Paris- Franța
- **Maria Sampelayo** – *Universidad Camilo Jose Cela de Madrid*, Espana
- **Ugo de Ambrogio** – *Institutul Social Milano*, Italia
- **Gilles Frigoli** – *Université de Nice Sophia Antipolis*, Franța
- **Marie-Carmen Garcia** – *Université Lumière- Lyon 2*, Franța
- **Bernard Lahire** – *Ecole Normale Supérieure Lettres et Sciences Humaines*, Paris-Franța
- **Efstratios Papanis** – *University of the Aegean*, Creta-Grecia
- **Philippe Joron** – *Université Montpellier III*, Franța
- **Michel Crespy** – *Université Montpellier III*, Franța

Comitetul de redacție:

Ilie Bădescu, Maria Voinea, Marian Preda, Lazăr Vlăsceanu, Dumitru Sandu, Ioan Mărginean, Radu Baltasiu, Zoltan Rostas (Universitatea din București), Constantin Schifirneț (SNSPA), Nicu Gavriluță, Dumitru Stan, Ion Ionescu, (Universitatea „A.I. Cuza” - Iași), Dan Chiribucă, Petru Iluț (Universitatea din Cluj- Napoca), Mihai Vladimirescu, Cristina Otovescu-Frăsie (Universitatea din Craiova), Ștefan Buzărnescu (Universitatea de Vest din Timișoara), Floare Chipea, Adrian Hatos (Universitatea din Oradea), Adrian Gorun (Universitatea „Constantin Brâncuși” – Târgu-Jiu), Dumitru Batâr (Universitatea "Lucian Blaga" - Sibiu), Mihai Pascaru (Universitatea „1 Decembrie 1918” – Alba Iulia), Maria Constantinescu (Universitatea din Pitești), Dorel Abraham (C.U.R.S. București)

REVISTA UNIVERSITARĂ DE SOCIOLOGIE

Apare semestrial, în format tipărit și electronic
(<http://cis01.central.ucv.ro/revistadesociologie/>)

Colegiul de redacție

Miron Roman, Adrian Otovescu, Constantin Crăițoiu, Florin Păsătoiu,
Horațiu Gorun, Radu Petcu, Florin Gherghina

Secretariat de redacție

Eugenia Udangiu, Ion Munteanu, Gabriel Pricină,
Maria Pescaru, Veronica Ion

Director,
Dumitru Otovescu

Redactor-șef,
Gabriela Motoi

Publicație semestrială

Apare sub egida Institutului Social Oltenia și a Catedrei de Sociologie
Universitatea din Craiova

Adresa redacției : Universitatea din Craiova, str. A.I. Cuza, Nr.13, c. 167B
Tel/Fax.: 0251/418.515; 0723/408.386; 0748/085.231
E-mail : iso@central.ucv.ro

Revista Universitară de Sociologie

ISSN: 1841-6578

Inclusă în baza de date Genamics JournalSeek – S.U.A.:

<http://journalseek.net/cgi-bin/journalseek/journalsearch.cgi?query=1841-6578&field=title&editorID=&send=Search+Title%2FISSN+Only>

Foto coperta 1: Roma – Italia (mai 2010)

Foto coperta 4 : Universitatea din Craiova – clădirea centrală

Responsabil de număr: Veronica Ion

Bun de tipar: noiembrie 2010

Apărut: 2010

Format: 18,2 cm/ 25,7 cm, hârtie offset, 80gr./mp

Tiparul executat la S.C. BELADI, Craiova,

Str. Nufărului, nr. 23

Tel.: 0351/176.033, 0734.715.590

CUPRINS

CONTENTS

TABLE DE MATIÈRES

Stefan Buzărnescu (*Universitatea de Vest* din Timisoara)

Interculturalitatea activă a Banatului românesc/7

The Active Interculturality of the Romanian Banat/11

Adrian Gorun (*Universitatea Constantin Brancusi* din Târgu-Jiu)

Proiect privind dezvoltarea durabilă a comunităților rurale din județul Gorj/16

Project Regarding Rural Communities Sustainable Development in Gorj County/29

Radu Baltasiu, Ovidiana Bulumac (*Universitatea din București*) Lucian

Dumitrescu (*Institutul de Sociologie* al Academiei Române)

Fracturile evolutive ale României post-comuniste/42

Post-Communist Romania's Evolutional Fractures/62

Adrian Otovescu, Dumitru Otovescu (*Universitatea din Craiova*)

Soluții ale crizei economice mondiale /83

Solutions of Global Economic Crisis/89

Maria Pescaru (*Universitatea din Pitești*)

Consecințele migrației familiei contemporane asupra creșterii și educării copiilor/95

Consequences of Migration of Contemporary Families on Children Upbringing and Education/102

Ion Glodeanu (*Institutul de Sociologie* al Academiei Române)

Procesele de inovare și convergența României cu Uniunea Europeană/114

Eugenia Udangiu, Diana Răduț (*Universitatea din Craiova*)
Perspectivă comparativă asupra metodelor de dezvoltare comunitară utilizate în zonele rurale de preoții din România și Norvegia/134
A Comparative Perspective on the Methods Used by Romanian and Norwegian Priests in the Communitarian Development of the Rural Areas/ 141

Cristina Otovescu-Frăsie, Gabriela Motoi, Florin Păsătoiu, Adrian Otovescu (*Universitatea din Craiova*)
Posibilitatea exercitării dreptului la migrație al tinerilor la nivel mondial /149
The Possibility to Exercise the Right to Migration of the Young People World Wide /159

Veronica Ion (*Universitatea din Craiova*)
Religia și creșterea economică/170
Religion and Economic Growth/176

Cristina Ilie (*Universitatea din Craiova*)
Politica generală și legislația din Spania referitoare la imigrare/181
General Immigration Policy and Legislation in Spain/194

Alexandra Porumbescu (*Universitatea din Craiova*)
Aspecte ale migrației românilor pentru studii în Germania. Studiu de caz/207
Aspects of the Romanian Migration for Studies in Germany. Case Study/212

Florin Nicolae Ionescu (*Universitatea din Craiova*)
Teorii cu privire la relațiile sociale/217
Theories on Social Relations/232

Lucian Răcilă (*Universitatea din Craiova*)
Consilierea maritală din perspectivă creștină/246
Marital Counseling in Christian Perspective/260

Cronica științifică:

- *Un deceniu i jumătate de învățământ superior sociologic la Universitatea din Craiova*, 29 octombrie 2010/273
- Maria Pescaru, recenzie: *Tratat de sociologie generală*, coordonator: Dumitru Otovescu, Editura Beladi, Craiova, 2010, 922 p. /275

Interculturalitatea activă a Banatului românesc

Prof.univ.dr.Stefan BUZĂRNESCU
Universitatea de Vest din Timișoara
steb@socio.uvt.ro

Rezumat: *In acest context, acum, când proiectul de construcție instituțional paneuropean a înregistrat, deja, rezultate remarcabile la toți parametrii proiectați, interculturalitatea se relevă a fi conceptul-cheie în continuarea pragmatică a procesului. În acest studiu, vom încerca să prezentăm, succint, notele de originalitate care singularizează Banatul românesc, în aceeași măsură la nivel regional și european.*

Cuvinte cheie: globalizare, interculturalitate activă, model cultural

Într-un moment în care globalizarea¹, cu practicile sale aferente, promovate ostentativ la scară planetară, generează panică de status cultural la nivelul segmentelor de opinie, iar la nivel comunitar dă naștere la afilieri protecționiste, se înmulțesc vocile care o aseamănă cu un nou tip de fundamentalism; cu nimic mai puțin agresiv decât fundamentalismul islamic. Esența sa eminentă integraționistă, bazată pe ipoteza generalizării galopante a prosperității americane, o identifică din ce în ce mai mult cu "*vechile războaie civilizatoare*" care, în istoria umanității, nu au făcut altceva decât să mențină grave polarizări social-economice și multisekulare crize identitare disociindu-se cu luciditate de

accentele ideologice ale triumfalismului globalizării, pe care-l denunță ca "*un mit al postmodernității*", Jerome Binde² trage atenția asupra "*angoaselor sociale care emerg din incertitudinile identitare*" provocate de metisarea programatică a modelelor culturale diferite de modelul cultural american. Hibridarea culturală și etnică, genocidul cultural, refacerea cultural-ideologică a marilor piețe imperiale, tirania și monopolul multinaționalelor care domină piața informațiilor, un paternalism fără *pater* – sunt doar câteva sintagme care stau la baza unor replici articulate analitic la adresa personajului invizibil - mondializarea - despre care noi nu știm dacă este actor sau autor al unei drame al cărei scenariu nimeni nu-l cunoaște.

În acest context, redescoperirea valențelor explicative și hermeneutice ale interculturalității, ca resursă practic inepuizabilă a coeziunii sociale, constituie singura instanță de reflexie colectivă pentru identificarea unor noi instrumente de construire a unei lumi în care diferențele să nu mai fie privite ca handicap, ci ca potențial valoros pentru un nou tip de unitate în diversitate.

Interculturalismul definește ipostaza dialogală a culturilor prin intrarea în rezonanță a diferențelor, în timp ce multiculturalismul se focalizează pe

¹ Termen preferat de americani și anglofoni, spre deosebire de francezi și francofoni, care preferă termenul de mondializare.

² J. Binde, *Les clés du XXIe siècle*, Unesco, Editions Seuil, Paris, 2000

conservarea identitară a diferențelor.

Privită prin prisma acestei grile, Timișoara, capitala tradițională a Banatului românesc, s-a afirmat ca sursă a unei interculturalități de tip special prin dimensiunea sa activă. De-a lungul istoriei, exclusivismele celor mai noi veniți, fie ei chiar și coloniști sau stăpânitori vremelnici, s-au transformat, treptat, în particularități de minoritari care au învățat comportamentul tolerant al majoritarilor fără a-și pierde identitatea cultural-axiologică. În acest mod, acumulările discrete de diversități, cumulate istoric, au generat în mod natural un model de interculturalitate în care complementaritatea civică a fost prioritară. Unitatea organică a spațiului social rezultat a stat la baza coeziunii social-instituționale, imposibil de distrus de vicisitudinile istorice, impuse prin forță de competiția imperiilor vecine pentru anexarea întregii regiuni. Astfel se explică diferența dintre unitatea artificială, de tip imperial, și unitatea în diversitate a regiunii păstrate doar în partea românească a Banatului rămasă în componența României după cel de al II-lea război mondial, fără să simtă nevoia federalizării ca Banatul sârbesc, sau pe cea a omogenizării etnice din partea maghiară a Banatului. În condițiile transformărilor post-1989, modelul Timișoarei a influențat în mare măsură înnoirea din interior a României, constituind încă un argument pentru a demonstra că România este guvernabilă în manieră democratică, în structura sa geopolitică actuală. Mai mult: România este singura țară post-comunistă și din lume care și-a asociat, ca partener de guvernare post-1989, o formațiune politică structurată pe criterii etnice: Uniunea Democratică a Maghiarilor din România (U.D.M.R). Tra-

diționala deschidere către alteritate, proprie mentalului colectiv românesc, s-a transformat, în prezent, în parteneriat comunitar, care constituie resursele identitare ale unui nou tip de coeziune socială democratică. Iată de ce interculturalitatea Banatului singularizează această parte a Europei, chiar la nivel continental, prin metisajul său interconfesional, interetnic, interlingvistic și intercultural reușit, legitimând-o ca sediu natural pentru studii antropologice, sociologice, psihologice și istorice de profil. Din această cauză, Asociația antropologilor, sub coordonarea unor înalte personalități din Elveția, de talia profesorului universitar dr. Doctor Honoris Causa dr. Christian Giordano și a antropologului prin vocație, dr. Francois Ruegg, s-a orientat să amfitrioneze în Timișoara conferința internațională cu tema generică: „*tiin ele sociale i interculturalitatea*”, între 18 și 21 octombrie 2001.

În plus, la Timișoara, în aria noilor opțiuni valorice post-1989, tradițiile multisekulare ale interculturalității din țara noastră s-au obiectivat, cu sprijinul generos al Consiliului Europei, într-o structură normativă cunoscută sub numele de Institut Intercultural Timișoara. Conceput, deci, ca expresie a societății civile și partener valabil de dialog cu instituții similare din Occident, Institutul Intercultural Timișoara nu a însemnat începutul vreunor activități de educație interculturală, ci instituționalizarea unui model de relaționare performantă a etniilor diferite, care, prin coexistență pașnică, au creat un tip original de interculturalitate: *interculturalitatea activ* a Banatului.

Originalitatea se definește prin următoarele aspecte:

a) Dacă în Occident

interculturalitatea s-a dezvoltat din nevoia de a da o replică modelelor culturale ale emigranților, de cele mai multe ori acceptați cu ostilitate reținută pentru potențialul lor destabilizator și considerați ca posibile surse de poluare a identității mentalului colectiv al țărilor vestice, în Banat interculturalitatea are la bază un original comportament permisiv, care a dat posibilitatea fiecărei etnii să se integreze în istoria comunitară, fără a se simți agresată de "b tina i", fie ei majoritari sau minoritari. Permanenta raportare la aceleași probleme cotidiene a făcut ca preocuparea de explorare în comun a soluțiilor practice la problemele comunitare identice să genereze o coeziune socială naturală, adică fără apel la normativitatea de tip instituțional. Diversitatea etnică a fost percepută ca sursă de amplificare a soluțiilor alternative pentru problemele comunitare, identice în esența lor. În arealul bănățean contactele interetnice cotidiene nu au fost, deci, orientate de obligațiile exogene ale cetățeniei comune sau de "achitarea" unor datorii de natură instituțională, ci de nevoia endogenă a conjugării orizonturilor de așteptare față de proiecte comunitare globale. Interculturalitatea a început și continuă să fie (inter)activă în acest sens. Încercările de abordare a realităților noastre prin prisma multiculturalității au eșuat (și vor eșua) deoarece la noi sunt alte condiții decât, să zicem, în Belgia, unde comunitatea flamandă și cea valonă reprezintă, de fapt, două structuri instituționale distincte, comunicarea fiind asigurată de constrângeri politico-economice de tip statal. "Țara" în modelul belgian este, în realitate, o unitate mecanică între două unități fundamentale diferite ca

opțiuni valorice, dar cu experiență comună în gestionarea conflictelor latente.

b) Existența, pe toată perioada de formare civico-profesională, a instituțiilor școlare cu limbă de predare maternă (germană, maghiară, sârbocroată, bulgară) pentru toate minoritățile, prin asigurarea unui suport financiar nediscriminatoriu în raport cu populația română, majoritară, din resursele bugetului public.

c) Asigurarea de către Statul român a instituțiilor de cultură în limbile minorităților, Timișoara fiind singurul oraș european cu teatre de stat în trei limbi (română, germană și maghiară).

d) Ca prim oraș european iluminat electric, Timișoara constituie și în prezent centrul celei mai atractive regiuni a României pentru investitorii străini, investițiile concrete pe cap de locuitor situând acest oraș pe primul loc în România. Complementaritatea pragmatică dintre inițiativele locale/zonale de reconstrucție a mediului de afaceri în perioada post-1989 și oferta partenerială a investitorilor străini s-au materializat în ceea ce autoritățile de profil numesc, cu un termen generic, modelul economic Timișoara. Ca expresie a interculturalității (inter)active a Timișoarei - pe componenta economică - cităm următoarele dimensiuni care individualizează Banatul la scară europeană.

e) Calitatea forței de muncă (4500 de studenți), calificată în întreprinderi timișorene de tradiție, vorbitoare de limbi străine, dornică de afirmare prin muncă.

f) Implicarea multor timișoreni în activități economice private - acele IMM-uri apărute în număr mare

în ultimii ani dar și a autorităților municipale. Concernul „Continental” este cea mai mare investiție germană din România, în valoare de 100 de milioane de euro. Apoi, Solectron (65 milioane de euro), urmată de Procter&Gamble (40 milioane de euro), Alcatel (36 milioane de euro), Metro (11 milioane de euro), Lisa Draxlmaier (7,5 milioane de euro), Helvetica Profarm (7 milioane euro), Coca-Cola (7 milioane euro), Kathrein (5,5 milioane euro) Siemens Automotive (5 milioane euro), Linde Gas (4 milioane euro), Kromberg&Schubert (3 milioane euro), Shell (2,5 milioane euro), Daimler Chrysler (2 milioane euro), ABB (1,5 milioane euro), Philips Elba (1,5 milioane euro) și multe altele, toate, firme recunoscute pe plan internațional, care au preferat Timișoara, altor localități din țară sau străinătate. Ca replică la multe distorsiuni puse în circulație de politicienii rău intenționați, chiar din rândul unor minoritari, amintim spusele unui expert al problemei: "este necesar să distingem, în esență, evoluția a evoluției, zgomotele parazite care vor dispărea în uitare, de muzica noilor valori care poartă în ele germele realității schimbării"⁴. A fi eurofil, aici și acum, presupune a ști să ne proiectăm toate valorile noastre în circuitul mondial de valori, plecând de la procentul de europenism pe care ni-l conferă originalitatea mentalului nostru colectiv. Valorile nu au frontiere, iar frontierele nu vor mai avea valori (geografice) de apărare în viitoarea Europă unită. Și dacă globalizarea se va dovedi "sensibil" al societății umane, între

condiția de cetățean al lumii și cetățean al unui stat anume, cetățenia europeană nu poate fi evitată pentru noi, românii. Metisajul dintre noul europocentrism, americanocentrism, niponocentrism și sinocentrism ar putea avea ceva de învățat, la altă scară, desigur, din metisajul reușit al interculturalității (inter)active a Banatului⁵.

Bibliografie selectivă:

1. Binde, J., *Les clés du XXIe siècle*, Unesco, Editions Seuil, Paris, 2000
2. Buzărnescu, Ștefan, *Interculturalitatea – sursă nepuizabilă a dezvoltării României*, sesiune de comunicări științifice, Centrul de Cercetări pentru problemele tineretului, București-Timișoara, 1986
3. Krauter, Francisc, *Germanii din Banat*, în „Transilvania, Banatul, Crișana și Maramureș, București, 1929
4. Muntean, V., *Monografia Mitropoliei Banatului*, Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1990.
5. Nemoianu, P., *Populația Banatului în diferite epoci*, în *Analele Banatului*, anul II, fasc. 3, Timișoara, 1929.
6. Rusu, Alexandru, *Istoria Banatului; Studii de Istoria Banatului*, Timișoara, Analele Universității din Timișoara, 1967.
7. Svetlana Maria, Miroslav, *The joint – venture in roumanin's Banat*, Timișoara, 2008

⁴ J. Binde, *op. cit., passim*.

⁵ Miroslav Svetlana Maria, *The joint – venture in roumanin's Banat*, Timișoara, 2008

The Active Interculturality of the Romanian Banat

Prof.univ.dr. Ștefan BUZARNESCU
Universitatea din Timișoara
steb@socio.uvt.ro

Abstract: *In this context, now that the pan-European institution building project registered already remarkable results in all design parameters, interculturalism is revealed to be the key concept in further pragmatic process. In this study, we try to present succinctly notes of originality that singularized Romanian Banat, in the same position in regional and European level.*

Keywords: globalization, active interculturality, cultural model

In a moment in which the globalisation¹², with its practices ostentatiously promoted at a planetary scale, generates cultural panic at the level of the opinion segments, and gives birth to the protectionist affiliations at the community level, there are more and more voices who compare it to a new type of fundamentalism; no less aggressive than the Islamic fundamentalism. Its signally integrationist essence, based

¹ Term preferred by the Americans and Anglophiles, unlike the French and Francophiles who prefer the term of mondialization

² J. Binde, *Les clés du XXIe siècle* (The keys of the 19th century), Unesco, Editions Seuil, Paris, 2002

on the hypothesis of a speedy generalization of the American prosperity, identifies it more and more with “*the old civilizing wars*” which in the history of the humanity have done nothing else but preserve serious social-economic polarizations and multi-secular identity crises.

Lucidly dissociating itself from the ideological accents of the globalization triumphalism that he denounces as “*a postmodernist myth*”, Jerome Binde² draws our attention on “*the social anxieties that emerge from the identity uncertainties*” brought about by the programmatic cross-fertilisation of the cultural patterns that are different from the American cultural pattern.

The cultural and the ethnical hybridization, the cultural genocide, the cultural - ideological reconstruction of the great imperialist markets, the tyranny and the multinational monopole which dominate the information market, a paternalism without the *pater*, are only a few syntagms which underlie some analytically articulate replies addressed to the invisible character - the globalization - that we do not know whether it is the actor or the author of a drama whose script nobody knows.

In this context, the rediscovery

of the hermeneutical and the explanatory values of interculturality, as an endless source of social cohesion, constitutes the only instance of collective reflection in order to identify new instruments for the building of a new world in which the differences should not be seen as a but as disability a valuable potential for a new type of unity which comes from diversity.

The interculturality defines the dialogical state of different cultures by means of getting the differences to resonate together, while the multi-culturality focuses on the identity conservation of the differences.

Seen in these terms, Timișoara, the traditional capital of the Romanian Banat, rose as the source of a special type of interculturality through its inter(active) dimension. All over the history, the exclusivism of the new comers, even colonizers or transient dominators, have gradually turned into particularities of the minority who learned the tolerant behavior of the majority without losing their cultural-axiological identity. This way, the discrete accumulations of diversities, gathered all over the history, naturally generated a pattern of interculturality in which the civic complementarity was the first priority. The organic unity of the resulting social space has been the basis of the social-institutional cohesion, impossible to be destroyed by the history's vicissitudes, coerced by the competition among the neighboring Empires which wanted to annex the whole region. Thus, the difference between the artificial unity, of an imperial type, and the unity in diversity of the region, kept only in the Romanian part of Banat, which

remained part of Romania after World War II, is explained without feeling the need of federalization, as it happened with the Serbian Banat, or of the ethnical homogenization of the Hungarian Banat.

In the context of the changes made after 1989, the model of Timișoara influenced to a great extent the interior renewal of România, which is another argument which proves that Romania, with its present geo-political structure, can be governed in a democratic way. Moreover, Romania is the only post-communist country which, after 1989, took a political party structured on ethnic criteria as a governing partner; the Hungarian Democratic Union in Romania (U.D.M.R.). The traditional opening towards otherness which characterizes the Romanian mind has presently turned into a communitarian partnership which constitutes the identity resources of a new type of social democratic cohesion.

This is why Banat's interculturality makes this part of Europe unique, even at a continental level, by means of its successful inter-confessional, interethnic, inter-linguistic and intercultural cross-breeding, legitimizing it as a natural headquarters for the specialized anthropological, sociological, psychological studies. For this reason the Anthropologists' Association, coordinated by the Swiss personalities, such as the University professor Doctor Honoris Causa. Dr. Christian Giordano and the talented anthropologist dr. François Rugg, set up to organise in Timișoara, between the 18th and 21st of October 2001, the international conference with the generic title: *Social sciences and*

interculturality.

Even more, in Timișoara, in the area of the new value options after 1989, the multi-secular traditions of the interculturality in our country had been objectified, with the generous help of the Council of Europe, in a normative structure known under the name of the Intercultural Institute Timișoara. Designed as an expression of the civil society and as a viable dialogue partner of similar institutions in the Occident, the Intercultural Institute of Timișoara did not represent the beginning of some intercultural education activities, but the institutionalization of an example of optimal relationships among different ethnic groups, whose peaceful co-existence gave birth to an original type of interculturality: *the inter(active) interculturality of Banat.*

The originality is defined by taking into account the following aspects:

a) If in the Occident the interculturality developed out from the need to respond to the cultural patterns of the emigrants, most of the times accepted with a reserved hostility for their unsettling potential and considered as possible polluting sources for the identity of the collective mind of the Western countries, in Banat the interculturality is based on an original permissive behaviour which gave each ethnic group the possibility to become part of the community history, without feeling aggrieved by the “*natives*”, whether majority or minority. The permanent coping with the same daily problems made the concern to explore together the practical solutions to identical community problems generate a natural social cohesion, that is, without appealing to the

institutional norms. The ethnic diversity was perceived as a source of enhancement of the alternative solutions given to community problems, identical in their essence. In the Banat area the daily interethnic contacts were not developed out of the exogenous obligations of a common citizenship or of the “*fulfilment*” of some institutional duties, but out of the endogenous need for conjugating expectation horizons before global communitarian projects. The interculturality began as and continues to be inter(active) in this sense.

The attempts to approach our realities starting from multiculturalism have failed (and will fail) because we have different conditions compared to, for instance, Belgium, where the Flemish community and the Walloon community actually represent two distinct institutional structures, the communication being facilitated by the political economic constraints of a state type. The Belgian model of “the country” is a reality, a mechanical union between two units fundamentally different in their value options, but which share a common experience in the management of the latent conflicts.

b) The existence, through the whole period of the civic and the professional formation, of the educational institutions which teach in the mother tongue (German, Hungarian, Serbian, Croatian, Bulgarian) of all minorities, having a financial support from the resources of the public budget, which is not discriminatory in comparison with the Romanian majority.

c) The Romanian State

provides us with cultural institutions in the languages of the minorities, Timișoara being the only European city which has state theatres in the Romanian, the German and the Hungarian languages.

d) As first European town that was electrically lit (November 12th, 1884), Timișoara constitutes, even non the center of the most attractive region of Romania for the foreign investors, the real investments on inhabitant ranging in this town on the first place in Romania. The pragmatic complementarities between the local / area initiatives of reconstruction of the business environment in the years following 1989 and the partnership offer coming from the foreign investors has materialized in what the authorities call with a generic term the economic Timișoara model.

As an expression of the interactive interculturality of Timișoara – on the economic component – we cite the following dimensions that individualize the Banat region at the European scale.

e) The quality of the workforce (45.000 students), qualified in the traditional enterprises from Timișoara, foreign languages speakers, and willing to be remarked / noticed by their work.

f) *The involvement* of the people living in Timișoara in the private economic activities, those IMM's which appeared in a large number in the last few years, as well as the municipal authorities. The Continental corporation represents the biggest investment made in Romania, having the value of 100 million euros. Then, Solectron (65 million euros), followed by

Procter&Gamble (40 million euros), Alcatel (36 million euros), Metro (11 million euros), Lisa Draxlmaier (7.5 million euros), Helvetica Profarm (7 million euros), Coca-Cola (7 million euros), Kathrein (5.5 million euros), Siemens Automotive (5 million euros), Linde Gas (4 million euros), Kromberg&Schubert (3 million euros), Shell (2.5 million euros), Daimler Chrysler (2 million euros), ABB (1.5 million euros), Philips Elba (1.5 million euros), and many others, all being internationally famous names. They all preferred Timișoara to any other city in Romania or abroad.

As a reply to the many distortions started by the evil-minded politicians, some of them belonging to minority groups, I would like to quote the words of an expert in the field: “*we need to distinguish, in the dense web of evolution, the parasite noises which will disappear into oblivion, from the music of the new waves which carry the real seeds of change*”³.

The values do not have borders, and the borders will no longer have (geographical) values to protect in the future united Europe. And if globalisation proves to be “an irreversible implication” of the human society, between the condition of a citizen of the world and a citizen of a certain state, the European citizenship cannot be avoided by us, the Romanians.

The cross-fertilisation among

³ J. Binde, the quoted work, *passim*

⁴ Miroslav Svetlana Maria, *The joint – venture in roumanin's Banat*, Timișoara, 2008

Europocentrism, Americancentrism, Nipponcentrism and Sinocentrism could learn something, at a different level, of course, from the successful cross-breeding of the inter(active) interculturality of Banat.⁴

References:

1. Binde, J., *Les clés du XXIe siècle*, Unesco, Editions Seuil, Paris, 2000
2. Buzărnescu, Ștefan, *Interculturalitatea – sursă nepuizabilă a dezvoltării României*, sesiune de comunicări științifice, Centrul de Cercetări pentru problemele tineretului, București-Timișoara, 1986
3. Krauter, Francisc, *Germanii din Banat*, în „Transilvania, Banatul, Crișana și Maramureș, București, 1929
4. Muntean, V., *Monografia Mitropoliei Banatului*, Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1990.
5. Nemoianu, P., *Populația Banatului în diferite epoci*, în *Analele Banatului*, anul II, fasc. 3, Timișoara, 1929.
6. Rusu, Alexandru, *Istoria Banatului; Studii de Istoria Banatului*, Timișoara, *Analele Universității din Timișoara*, 1967.
7. Svetlana Maria, Miroslov, *The joint – venture in roumanin's Banat*, Timișoara, 2008